

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Semice, okres Nymburk

Semice 111, 289 17 Semice

Identifikátor školy: 600050947

Zřizovatel: Obec Semice, Semice 280, 289 17 Semice

Školský úřad Nymburk, Komenského 1254, 288 00 Nymburk

Termín konání orientační inspekce: 25. - 27. září 2000

Čj.	032 131/00-5101
Signatura	oc6cu117

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Semice je úplná základní škola s právní subjektivitou. V devíti třídách je celkem 191 žák, z toho na prvním stupni 94 žáků. Škola vyučuje podle dvou vzdělávacích programů: 1. - 5. ročník - Obecná škola, MŠMT ČR čj. 12 035/97-20, 6. - 9. ročník - Základní škola, MŠMT ČR čj. 16 847/96-2 z 1. září 1996 ve smyslu úprav a doplňků z roku 1998.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Týdenní hodinová dotace odpovídala zvoleným vzdělávacím programům. Členění učiva do jednotlivých ročníků bylo v souladu s osnovami schválených vzdělávacích programů. Porušení osnov nebylo zaznamenáno. Kontinuita výuky mezi prvním a druhým stupněm i mezi jednotlivými ročníky byla zajištěna. Změna vzdělávacího programu při přechodu žáků z I. na II. stupeň se jeví jako ne zcela vhodná, i když neměla vliv na plnění osnov. Přípravu výuky pojali všichni učitelé zodpovědně.

Český jazyk na prvním stupni vyučuje pět učitelů, z toho dva odborně a pedagogicky způsobilí, dva s pouze pedagogickou způsobilostí a jeden bez odborné, či pedagogické způsobilosti. Tato skutečnost nemá negativní vliv na úroveň výuky ve sledovaných hodinách. Na druhém stupni vyučují český jazyk tři učitelé, všichni mají odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu.

Materiální zabezpečení výuky bylo na velmi dobré úrovni: audiovizuální technika, učebnice, pracovní sešity, dostatek informativní literatury, možnost kopírovat pomocné materiály a také možnost využití počítačů (vhodný software pro český jazyk). Ve sledovaných hodinách českého jazyka ale audiovizuální ani výpočetní technika použita nebyla (pouze jednou byl v hodině krátce použit magnetofon). Naproti tomu učitelé využívali doplňující literaturu a pracovní listy.

Výukové prostory odpovídaly psychohygienickým zásadám. Vybavení nábytkem bylo na velmi dobré úrovni. Lavice v některých třídách jsou vyrobeny svépomocí - školníkem, ale na profesionální úrovni. V hodinách, sledovaných na prvním stupni, všichni učitelé zařazovali relaxační a pohybové prvky, popř. hodiny činili pestrými střídáním různých forem a metod práce.

Sledované hodiny českého jazyka navazovaly na předcházející učivo, výukové cíle byly zřejmé. Učitelé se snažili střídat metody a formy práce, zařazovat činnostní prvky, ale v některých případech s výraznou převahou verbálního projevu učitele. Žáci byli zapojováni prostřednictvím dostatečného množství samostatné práce. Měli rovněž (na prvním stupni) možnost pracovat i mimo lavice (činnosti na koberci). Rezervy byly v efektivitě zpětných vazeb a zejména v práci s chybou, která se ve sledovaných hodinách objevovala velmi málo. Jedna hodina byla co do organizace vynikající, pět velmi dobrých a jedna pouze průměrná.

Na prvním i na druhém stupni byly často zařazovány motivační výzvy. Učitelé využívali zejména motivačních rozhovorů v úvodní části hodiny. Převládalo povzbuzování žáků převážně kladným hodnocením. Žáci byli vedeni k aplikaci učiva. Převažovalo slovní hodnocení, neobjevovala se klasifikace známkou ani tradiční zkoušení u tabule. V části hodin chybělo na závěr shrnutí a zhodnocení práce.

Komunikace byla založena na vzájemné důvěře, žáci dostávali v průběhu hodin dostatek prostoru pro rozvoj svých komunikativních dovedností. Nebyly zaznamenány žádné projevy nežádoucího chování.

Dlouhodobé plánování a aktuální příprava jsou hodnoceny jako velmi dobré. Na prvním stupni je personální zajištění pouze průměrné, na stupni druhém vynikající. Podmínky výuky, organizace, metody a formy práce jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré s převahou pozitivních zjištění. Oblast motivace a hodnocení vykazuje spíše nadprůměrnou úroveň. Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách je hodnocena jako velmi dobrá. Komplexně posuzovaná kvalita sledované výuky českého jazyka je hodnocena jako nadprůměrná.

Dějepis

Časová dotace i členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídaly realizovanému učebnímu plánu. Porušení osnov nebylo zjištěno. V časově-tematických plánech pro letošní školní rok nebyly zaznamenány nedostatky. Učivo devátého ročníku bylo v loňském roce dokončeno až do devadesátých let tohoto století. Učitelé se na výuku dějepisu připravovali zodpovědně.

Dějepis je ve škole vyučován dvěma učiteli s úplnou odbornou i pedagogickou kvalifikací (100 %). Personální podmínky jsou hodnoceny jako vynikající.

Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly standardně vybaveny. Specializovaná učebna pro výuku dějepisu ve škole není. Výukové prostory odpovídaly základním psychohygienickým zásadám. Učební pomůcky a didaktická technika ve škole byly k dispozici, ale ve sledovaných hodinách bylo zaznamenáno pouze použití zpětného projektoru.

Struktura jednotlivých sledovaných hodin odpovídala věku žáků a cílům, kterých chtěli učitelé dosáhnout. Ve většině hodin se objevovaly činnostní prvky a samostatná práce. Při řešení samostatných úkolů věnovali učitelé žákům individuální pozornost. Učitelé se v rámci samostatné práce snažili o to, aby byli po celou dobu zaměstnáni všichni žáci (i ti rychlejší - práce s encyklopediemi a příručkami).

Motivace se objevovala zejména vstupní, v některých hodinách byli žáci motivováni také vhodnou aktualizací probíraného učiva. Jako motivační úvod bylo využíváno také doplňovaček. Nebylo zaznamenáno klasické zkoušení, hodnocení se omezovalo ve sledovaných hodinách pouze na výstižné verbální zhodnocení předvedeného výkonu. V části hodin chybělo na závěr shrnutí a zhodnocení práce (časová tíseň).

Vztahy mezi žáky a učiteli a mezi žáky navzájem byly až na výjimky založeny na respektování dohodnutých pravidel. Žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru a pro rozvoj komunikativních dovedností.

Plánování a příprava jsou ve výuce dějepisu ve sledovaných hodinách hodnoceny jako velmi dobré. Podmínky pro výuku dějepisu, organizace, metody a formy práce jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné. Motivace a hodnocení jsou průměrné. Interakce a komunikace ve sledovaných hodinách je hodnocena jako velmi dobrá. Celkově je ve výuce dějepisu ve sledovaných hodinách konstatována spíše nadprůměrná úroveň

Občanská výchova

Ve všech třídách druhého stupně se vyučovalo po jedné hodině občanské výchovy týdně. Tomuto předmětu je tedy věnován dostatečný prostor. Nebylo shledáno porušení osnov.

Občanskou výchovu vyučují čtyři učitelé. Všichni mají pouze pedagogickou způsobilost. Přestože 100 % vyučovacích hodin občanské výchovy je vyučováno bez odpovídající odborné kvalifikace, neměla tato skutečnost zásadní záporný vliv na výuku ve sledovaných hodinách.

Výuka občanské výchovy ve sledovaných hodinách probíhala v učebnách, které svým vybavením nebyly zaměřeny na tento předmět. Učebny, ve kterých výuka probíhala, byly vybaveny standardním nábytkem. Výukové prostory odpovídaly základním psychohygienickým zásadám. Ve všech ročnících měli žáci vhodné učebnice. V dostatečné míře také byly používány pracovní listy a připravené materiály. V žádné ze sledovaných hodin nebylo zaznamenáno použití audiovizuální, didaktické nebo počítačové techniky (video, magnetofon, zpětný projektor, výukové programy apod.).

Všichni učitelé prokázali dobrou pedagogickou úroveň, snažili se zapojit do práce všechny žáky (samostatná práce, kooperativní činnosti). Bylo využíváno předem připravených pracovních listů. Převažující metodou ve všech hodinách byl řízený rozhovor, přičemž byl žákům poskytnut dostatečný prostor k vyjádření vlastního názoru. U některých učitelů se v hodinách objevovala převaha verbální složky projevu

Žáci byli aktivizováni a motivováni zejména v úvodu vyučovacích jednotek, projevovala se snaha o aktualizaci učiva (odkaz na současné politické události, ale i na regionální historii a mezipředmětové vztahy - zejména na učivo dějepisu). Nebyla zaznamenána přímá klasifikace (zkoušení), pouze dílčí hodnocení (ihned po výkonu) ovšem nevyjádřené známkou.

Žáci až na výjimky projevovali chuť a snahu pracovat. Ve sledovaných hodinách učitelé nemuseli řešit žádné zásadní kázeňské problémy.

Plánování a příprava jsou ve výuce občanské výchovy ve sledovaných hodinách hodnoceny jako velmi dobré. Podmínky výuky, organizace, metody a formy práce, motivace a hodnocení jsou hodnoceny jako průměrné. Interakce a komunikace byla velmi dobrá. Celkově je úroveň výuky občanské výchovy hodnocena jako průměrná

Matematika, fyzika

Časová dotace odpovídala učebním plánů zvolených vzdělávacích programů, obsah probíraného učiva souhlasil s učebními osnovami. V jedné hodině matematiky nebyla, v důsledku nevhodného střídání vzdělávacích programů (viz kapitola plánování), zachována návaznost na předcházející učivo. Učební plán obsahoval také volitelné předměty matematická praktika a informatika. Aktuální příprava vyučujících na vyučování byla velmi dobrá.

Matematika byla sledována v pěti hodinách u čtyř vyučujících, fyzika ve třech hodinách u jednoho vyučujícího. Tři učitelé měli odbornou i pedagogickou způsobilost k vyučování matematiky na daném stupni základní školy, jeden pouze pedagogickou způsobilost. Učitel fyziky byl odborně i pedagogicky způsobilý k vyučování tohoto předmětu.

Kabinety matematiky i fyziky byly velmi dobře vybaveny pomůckami, učebnicemi a dalšími učebními texty. V žádné z hospitovaných hodin nebyla využita pracovní informatiky a didaktická technika.

Na druhém stupni se vyučování konalo v podnětném prostředí pracovní matematiky a fyziky, na prvním stupni ve vkusně a účelně zařízených kmenových třídách. Prostředí učeben odpovídalo po technické stránce hygienickým požadavkům na osvětlení, teplotu a výšku nábytku pro žáky.

Učitelé dodržovali zásady duševní hygieny. Žáci měli dostatek času na vypracování zadaného úkolu. Na prvním stupni vyučující organizovali část práce mimo lavice (na koberci) a důsledně dbali na střídání písemného a ústního procvičování látky. Na druhém stupni měli žáci možnost pohybu po třídě během skupinové práce. Všichni vyučující velmi často měnili formy procvičování látky a aktivovali žáky vhodně kladenými problémovými otázkami. Většinou věnovali dostatek času procvičení učiva („prevenci chyb“) před zadáním samostatné práce. Tím vytvořili nutný předpoklad k tomu, aby většina žáků úkol úspěšně splnila. Při opakování látky

mohli žáci v případě potřeby používat vlastní poznámky a učebnice. Vnitřní diferenciaci úkolů podle schopností žáků vyučující prováděli spíše kvantitativním než kvalitativním rozlišením náročnosti práce.

Převažujícími metodami byly ve všech hodinách kontrolované procvičování učiva a rozhovor se žáky, v hodinách fyziky byly tyto metody rozšířeny o ukázky pokusů. V jedné hodině matematiky byla také velmi dobře využita metoda induktivního odvození nového pravidla. Vyučující používali různé organizační formy - samostatnou práci celé třídy, skupinovou práci (byla téměř dominantní v hodinách fyziky), individuální práci s jedním žákem, frontální způsob práce. Ke společným kladům všech hospitovaných hodin v oblasti organizace, forem a metod výuky patřila věcná správnost výuky a důsledné spojování nového učiva s již osvojenými vědomostmi a především v hodinách fyziky dostatek názorných pomůcek. Dílčí nedostatky se vyskytovaly v organizaci skupinové práce (nebyli zapojeni všichni žáci).

V úvodu většiny hodin chyběla výraznější motivace vysvětlením cíle a smyslu vyučování, v závěru hodin stručné zhodnocení. K motivačním činitelům během vlastní výuky patřilo na prvním stupni zařazování didaktických her a soutěží a pochvala. Na druhém stupni byli žáci motivováni řešením problémových úloh, zapojováním do samostatného odvozování pravidel, využíváním tvořivosti, diskusí o alternativách řešení, přípravou úspěšného řešení úkolu, zdůrazňováním vztahu učiva k praxi a k ostatním předmětům, okamžitou zpětnou vazbou spojenou s pozitivním hodnocením, opakováním zajímavých pokusů v hodinách fyziky a opět častou pochvalou i za jednotlivé odpovědi. Důsledkem správně prováděné motivace byl zájem většiny žáků o řešení daných úkolů.

Jinou formu hodnocení než běžnou pochvalu vyučující ve sledovaných hodinách nepoužívali. Žáci byli důsledně vedeni ke kontrole jak vlastní práce, tak i výsledků spolužáků. V dílčích případech se při tomto způsobu kontroly vyskytovaly drobné organizační chyby.

Učitelé dobře využívali skupinovou práci k tomu, aby žáky učili vzájemné pomoci a domluvě při řešení zadaných problémů. Žáci uměli formulovat svůj názor, dokázali diskutovat s vyučujícími, pochybovali o jejich výrociích. Méně pozornosti však bylo věnováno technice mluveného projevu žáků (žáci mluvili potichu a nesrozumitelně).

Přístup učitelů k žákům se vyznačoval trpělivostí a laskavostí. V nutných případech byla žákům během samostatné práce poskytována individuální pomoc, případně nabízena možnost pomoci formou konzultací před vyučováním. Verbální i neverbální komunikace vyučujících měla velmi dobrou úroveň. Učitelé šli žákům příkladem společenského vystupování.

Výuka hospitovaných přírodovědných předmětů v oblastech plánování, materiálních a psychohygienických podmínek, organizace, metod a forem výuky motivace a hodnocení je hodnocena jako velmi dobrá, úroveň komunikace a interakce jako průměrná.

Celkově má kvalita vzdělávání ve sledovaných přírodovědných předmětech spíše nadprůměrnou úroveň.

Tělesná výchova

Časová dotace předmětu byla v souladu s učebním plánem. Kontrolou třídních knih za školní rok 1999/2000 bylo zjištěno, že se v převážné části hodin vyučovalo sportovním hrám a gymnastice, méně hodin bylo věnováno lehké atletice a dalším tematickým celkům uvedeným v osnovách. Doplněním učebního plánu byla činnost čtyř zájmových útvarů se sportovním zaměřením a zcela specifická spolupráce školy s místním oddílem kopané (činnost přípravek, soustředění družstev mladších a starších žáků v jedné škole).

Škola také pravidelně organizuje plavecký výcvik ve všech třídách prvního stupně a lyžařský výcvik pro žáky druhého stupně. Vlastní průběh vyučování svědčil o ne zcela promyšlené

přípravě na vyučování (zejména jeho organizaci).

Personální podmínky výuky byly pouze vyhovující. Odbornou způsobilost k vyučování tohoto předmětu neměl žádný z obou vyučujících. Pedagogickou způsobilost měl jeden vyučující. Oba vyučující si formou dálkového studia zvyšují kvalifikaci trenérů kopané.

Vybavení kabinetu tělesné výchovy pomůckami bylo velmi dobré. Stejnou úroveň měla i školní tělocvična. Část školního dvora lze sice využít jako sportovně-rekreační areál, ale pro potřeby tělesné výchovy je malá. Doskočiště skoku dalekého bylo téměř nevyhovující (vyčnívající odrazové břevno, malá dopadová plocha, hrubý písek, nerovný rozběh). Ostatní lehkootletické disciplíny (s výjimkou skoku vysokého) se vyučují na místním hřišti pro kopanou. Je umístěno v poměrně velké vzdálenosti od školy a jeho vybavení rovněž neodpovídá požadavkům výuky lehké atletiky.

Pozitivem v oblasti psychohygieny bylo již zmíněné pohybově-rekreační využití školního dvora o přestávkách. Nedostatkem bylo organizování výuky tělesné výchovy formou dvou spojených hodin a zařazení výuky do rozvrhu bezprostředně po přestávkách na oběd. Učitelé také věnovali málo pozornosti převlékání žáků do cvičebních úborů. Hygienické normy upravující provoz ve školní tělocvičně byly dodrženy.

Všechny hodiny měly stejnou strukturu, obvyklou při výuce tělesné výchovy. V úvodní části, věnované zahřátí žáků, byla intenzita i délka pohybu přiměřená danému cíli. Velmi dobrou úroveň mělo v jedné hodině i rozcvičení za použití strečinkových prvků. V hlavní části hodin vyučující dbali na vhodné střídání zátěže s uvolněním, na celkově vysokou intenzitu pohybu, bezpečnost žáků při cvičení. K negativům patřily metodické a organizační chyby a v jejich důsledku malá intenzita pohybu u většiny žáků.

Žáci byli seznámeni s cílem a programem hodin při společném nástupu před zahájením vyučování. Dalšími motivačními nástroji byly soutěživé hry, možnost volby spoluhráčů a zvyšování fyzické výkonnosti v závislosti na nominaci k mistrovským utkáním. Žáci cvičili se zájmem a s chutí, snažili se vyhovět všem požadavkům vyučujících.

Charakter hodin tělesné výchovy nedává příliš mnoho možností pro větší komunikaci mezi účastníky výchovně-vzdělávacího procesu. Žáci pouze plnili organizační pokyny vyučujících, dodržovali stanovená pravidla chování. Při hrách a soutěžích měli dostatek příležitosti pro vzájemnou spolupráci, povzbuzování a toleranci.

Výuka tělesné výchovy v hospitovaných hodinách je hodnocena jako průměrná v oblastech plánování, materiálních a psychohygienických podmínkách, organizaci, metodách a formách výuky, v motivaci a hodnocení a v interakci a komunikaci. Oblast personálních podmínek byla pouze vyhovující.

Celková úroveň výuky tělesné výchovy v hospitovaných hodinách je průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných oblastech

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré. Personální podmínky jsou rovněž velmi dobré. Podmínky výuky hodnocené jako celek jsou spíše nadprůměrné. V organizaci výuky, použitých formách a metodách práce výrazně převažují pozitivní zjištění. Motivace a hodnocení žáků jsou hodnoceny jako průměrné s pozitivními a negativními zjištěními v rovnováze. Interakce a komunikace je hodnocena jako velmi dobrá.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

V roce 1997 předložil ředitel školy v rámci rekonkurzu dva materiály z **oblasti plánování**. Hodnocení vlastní práce za první funkční období (od roku 1991) a koncepci dalšího rozvoje školy. V porovnání s výsledky předcházející inspekce (v roce 1997) lze konstatovat, že převážná část dlouhodobých úkolů byla úspěšně realizována (viz kapitola organizování).

Jasně stanovené dlouhodobé úkoly (např. účast vyučujících v programu Sokrates, příprava využití internetu ve výuce, zajištění vystoupení souboru Šáteček v prestižních domácích i zahraničních festivalech) a priority (zlepšení propagace školy na veřejnosti, předcházení nežádoucím společenským jevům u žáků, další rozšíření mimoškolní činnosti atd.) také tvoří, společně se závěry s přecházejícího období, základní osnovu plánu činnosti školy pro nadcházející školní rok. Všichni pracovníci školy měli možnost zúčastnit se jeho tvorby. Jednak prostřednictvím plánů předmětových komisí, plánu práce školní družiny a výchovné poradkyně a jednak formou připomínek k plánování ve všech zbývajících oblastech činnosti školy. Pozitivem je také strukturování úkolů do jednotlivých měsíců školního roku. Plán byl zveřejněn ve sborovně a ve výroční zprávě ředitele. Negativem v oblasti plánování byly některé příliš obecné formulace zejména v oblasti výchovně-vzdělávací práce školy. Zbytečně opakovaly cíle stanovené jinými materiály (např. zvolenými vzdělávacími programy, obsahem hospitační činnosti, či obecnými didaktickými zásadami). Z hlediska formy měly nejlepší úroveň operativní týdenní plány, které obsahovaly konkrétní úkoly včetně termínů a osobní zodpovědnosti.

Ve škole se vyučovalo podle učebních plánů dvou vzdělávacích programů (podrobnosti viz charakteristika školy). Ve školním roce 1999/2000 byl program Obecná škola rozšířen i do 6. ročníku, ale v tomto školním roce se již v jeho realizaci na druhém stupni nepokračuje. V důsledku toho byly při kontrolních hospitacích shledány nedostatky v časově-tematických plánech matematiky. Vedení školy proto připravuje postupnou změnu výuky podle jednoho vzdělávacího programu (Základní škola) na prvním i druhém stupni. Kromě pátého ročníku se na prvním stupni nevyučovalo dramatické výchově jako samostatnému předmětu. Při úpravách hodinových dotací na prvním stupni využil ředitel školy v 1. - 4. ročníku možnost přiřadit hodinovou dotaci určenou dramatické výchově především k českému jazyku. Hodinové dotace předmětů na druhém stupni odpovídaly požadavkům učebního plánu. Škola nabízí žákům druhého stupně (kromě zájmových činností uvedených výše) ještě pět volitelných předmětů, žákům páté třídy jeden nepovinný předmět. Pro 22 žáků s vývojovými poruchami učení škola organizuje ambulantní nácviky pod vedením odborně připravených učitelek a v nutných případech také nápravu řeči žáků první třídy.

Škola má právní subjektivitu. V oblasti **organizování** byly kompetence a pravomoci jednotlivých pracovníků školy jasně stanoveny pracovním a organizačním řádem. K dalšímu upřesnění pracovních povinností dochází při jednání pedagogické rady v přípravném týdnu před zahájením nového školního roku. Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy.

Ve spolupráci s obecním úřadem se podařilo získat byty pro tři mladé učitele. Počet odborně vyučovaných hodin se tím zvýšil, v porovnání se školním rokem 1997/1998, o 13% (celkem na 63%). Zvýšení počtu žáků ze 142 v roce 1997 na 191 v roce 2000 je důsledkem soustavné práce ředitele školy v oblasti propagace výsledků školy a nabídky lákavých mimoškolních aktivit (12 zájmových kroužků, jediný dětský folklórový soubor v okrese, fotbalová příprava, bohatá mimoškolní činnost, možnost výuky tří cizích jazyků) v širším regionu a opět výborné spolupráce se zřizovatelem (zajišťuje vlastními prostředky dopravu žáků i z obcí, kam nezajíždí pravidelná autobusová linka do sídla školy).

K výrazným pozitivním změnám došlo i v materiálně-technickém zabezpečení práce školy. Z prostředků zřizovatele a místních sponzorů (získaných ředitelem školy) je prováděna nejen

pravidelná údržba školní budovy, ale bylo i nově zřízeno fit-centrum. Učebna informatiky je pravidelně rozšiřována o nové počítače, část školních dílen byla změněna na pracovnu výtvarné výchovy, k rekreačnímu využití školního dvoru slouží nová sportovní zařízení.

Školní řád obsahoval jak všechna ustanovení předepsaná § 15 a § 3 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů, tak i práva žáků. Chyběl zde však odstavec o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy podle článku 2 Pokynu MŠMT ČR č. 16 227/96-22 ze dne 30. 4. 1996. K dobré organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy přispívají kromě školního řádu i další vnitřní předpisy (režim hřiště a odborných pracoven, řád školní družiny, a další). Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Od roku 1995 nebyla ve škole šetřena žádná stížnost.

Při kontrole povinné dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, byly zjištěny pouze drobné formální chyby, které ředitel školy odstranil v průběhu inspekce.

Výroční zprávy o činnosti a hospodaření školy (viz výčet dokladů) obsahovaly všechny povinné části stanovené § 17e odst. 2 a 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Poskytovaly dostatek informací, chyběly v nich však formulace, které by hodnotily i nedostatky v práci školy. Negativem ve výroční zprávě za školní rok 1999/2000 bylo, že obsahovala osobní údaje žáků školy s poruchami učení (včetně uvedení druhu postižení).

Rozhodnutí ředitele školy vydaná na základě § 3 odst. 2 výše citovaného zákona splňovala všechny formální požadavky. Rovněž zápisy z komisionálních přezkoušení žáků byly v souladu s § 12 výše citované vyhlášky o základní škole a § 15 odstavce 2 zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

Informace uvnitř školy byly, kromě pedagogických rad, operativně předávány podle potřeby na krátkých poradách před zahájením vyučování, prostřednictvím týdenních plánů práce, na nástěnkách ve sborovně a na chodbách. Rodiče byli informováni o výsledcích svých dětí obvyklým způsobem při pravidelných třídních schůzkách. O celkové činnosti školy referoval ředitel školy během plenární schůze rodičů na začátku školního roku. S prací školy se může široká veřejnost seznámit i prostřednictvím školního časopisu a buletinu. Dále pak ve výroční zprávě ředitele, v člancích regionálního tisku a během veřejných vystoupení žáků. Rada školy sice zatím ustavena nebyla, ale rodiče pomáhali škole jako cvičitelé, organizační pracovníci a sponzoři. Úspěšná byla spolupráce se zřizovatelem. Ředitel školy využíval i podněty a připomínky dalších subjektů podílejících se na práci školy.

Oblast **vedení a motivování** pracovníků operativně navazuje na stanovené cíle. Vedení školy bylo vstřícné vůči názorům ostatních pracovníků, každá jejich iniciativa byla vítána a podporována. Patrná byla důslednost a pragmatičnost rozhodnutí ve prospěch žáků. Plánování, operativní řízení, motivování a stimulování pracovníků byly provázány s kontrolní činností. Ředitel školy umožňoval a významnou měrou podporoval průběžné další vzdělávání pedagogických pracovníků na základě jejich zájmu i potřeb školy. Vyučující se zúčastňovali různých vzdělávacích akcí, které byly organizovány ŠÚ Nymburk. Podporovány byly zejména kursy výuky cizích jazyků, přičemž všichni vyučující z prvního stupně již podobný kurs cizího jazyka absolvovali. Tři učitelé byli zapojeni do práce v rámci projektu Socrates (německý jazyk, anglický jazyk a francouzština).

Přísun nových informací byl podporován také pravidelným odběrem odborných časopisů. Některé informace škola získávala také na poradách ředitelů organizovaných ŠÚ Nymburk.

Stávající pedagogické pracovníky využíval ředitel vzhledem k jejich odbornosti maximálně efektivně. V současné době mělo dvanáct ze sedmnácti pedagogických pracovníků odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučování v základní škole. Neodborně se vyučovalo pouze anglickému jazyku, občanské výchově, chemii, rodinné výchově, tělesné výchově a praktickým činnostem. Čtyři učitelé měli odbornou a pedagogickou způsobilost pro vyučování na jiných typech škol. Pouze jeden vyučující neměl v současné době vůbec žádnou kvalifikaci pro tuto práci. Výhledově chce dálkově studovat pedagogickou fakultu. V přípravách na vyučování mu pomáhala zkušená kolegyně. Ze zápisů v třídních knihách vyplývá, že tento učitel vykonával i náslechy u svých kolegů. Na pomoci začínajícímu učiteli se podílel i ředitel školy prostřednictvím kontrolních hospitací.

Pozornost vedení byla věnována zkvalitnění a zefektivnění výchovně-vzdělávací činnosti v souladu se záměry a cíli realizovaných vzdělávacích programů. Vedení školy se snažilo odstraňovat rutinní přístupy k práci, s větším či menším účinkem u jednotlivých pedagogů.

Finanční odměňování jako motivační stimul mělo svá pravidla, která lze poměrně dobře kontrolovat. Rozpětí výše osobního ohodnocení pracovníků je dostatečně široké. Kritéria pro mimořádné odměny preferovala kvalitní zajištění jednorázových akcí, kritéria pro finanční osobní hodnocení spíše dlouhodobé kvalitní plnění úkolů nad rámec běžných povinností.

Ředitel školy měl zpracován plán **kontrolní činnosti**, který byl zaměřen především na kvalitu práce pedagogických pracovníků, na vedení předepsané povinné dokumentace a na operativní kontrolu provozu ve škole. Zjištění byla analyzována včetně vyvozování patřičných závěrů.

Kontrola studijních výsledků žáků byla prováděna jednak pravidelným rozborem průběžné i výsledné klasifikace, jednak i pomocí pravidelně zadávaných testů Kalibro. Výsledky v jednotlivých ročnících byly nad celostátním průměrem.

Hospitační činnost byla co do počtu hospitací i zastoupení jednotlivých předmětů na prvním i na druhém stupni dostatečná. Větší počet hospitací vykonal ředitel školy. Hospitační záznamy si ředitel vedl písemnou formou, záznamy hospitovaným učitelům nedával podepisovat, ale se závěry je seznamoval. Při společných hospitacích s členy inspekčního týmu ředitel školy prokázal schopnost analyzovat sledované hodiny a vyvodit z nich patřičné závěry. Kontrola pedagogické dokumentace byla z velké části dokladována a svědčila o důslednosti.

Hodnocení kvality řízení

V koncepci školy byly jasně stanoveny dlouhodobé úkoly a priority v oblasti řízení, výuky i zapojení školy do života obce. Problémem, který ovlivňuje plánování vlastní výuky, jsou různé vzdělávací programy na prvním a druhém stupni školy. Jednotlivé části střednědobého ročního plánu výchovně-vzdělávací práce školy mají odlišnou úroveň, ovlivněnou zejména způsobem formulace cílů. Krátkodobé operativní plány jsou funkční a umožňují velmi dobré řízení školy. Oblast plánování je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Organizační struktura a vnitřní předpisy umožňují pružné řízení školy. Organizace vyučování odpovídá výše uvedeným obecně závazným právním předpisům. Informační systémy jsou funkční a dostačující. Organizování je hodnoceno jako nadprůměrné. Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako velmi dobré, s převahou pozitivních zjištění.

Vedení školy má sestaven funkční kontrolní systém. Jeho rozsah odpovídá velikosti a potřebám školy a poskytuje vedení školy dostatečnou zpětnou vazbu. Kontrolní mechanismy jsou proto hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá, s převahou pozitivních zjištění.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Významnou součástí mimoškolních aktivit je především dětský folklórní soubor Šáteček (zapojeno celkem asi 50 dětí). Soubor připravuje vánoční a jarní program, který prezentuje v rámci školy, v rámci okresu, dále pak na regionálních festivalech (Polabská vonička). Několikrát úspěšně vystoupil i na různých festivalech v zahraničí (Litva a Polsko).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ZŠ Semice ve školním roce 1998/1999
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření ZŠ Semice ve školním roce 1999/2000
- Organizační řád ZŠ Semice
- rozvrh hodin
- časově-tematické plány sledovaných předmětů
- roční plán činnosti školy na školní rok 1999/2000
- roční plán činnosti školy na školní rok 2000/2001
- řád školy
- kritéria pro stanovení výše osobního hodnocení
- zápisy z pedagogických rad
- přehled o pedagogických pracovnících školy
- inspekční zpráva ČŠI čj. O-03-06/9798-333 Rich z prosince 1997
- třídní knihy ze školního roku 1999/2000
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy ze školního roku 2000/2001
- Pracovní řád ZŠ Semice
- ozdravný program
- režim hřiště a odborných pracoven
- koncepce Základní školy Semice vypracovaná u příležitosti rekonkurzu v roce 1997
- hodnocení práce ZŠ Semice za funkční období ředitele 1991 - 1997 (vypracoval ředitel školy před rekonkurzem v r. 1997)
- hospitační záznamy inspektorů ČŠI
- projekty vypracované v rámci Programu rozvoje základních a středních škol
- přehled zájmových kroužků a volitelných předmětů

ZÁVĚR

Doporučení řediteli školy:

- V celé škole vyučovat od školního roku 2001/2002 podle jednoho vzdělávacího programu.
- Do školního řádu doplnit ustanovení o zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy ve smyslu článku 2 Metodického pokynu MŠMT ČR

čj. 16 227/96-22 ze dne 30. 4. 1996.

- Podle finančních možností pokračovat v úpravách sportovního hřiště na školním dvoře.

V porovnání s výsledky předcházející inspekce (čj.: O-03-06/9798-333 Rich konané 2., 3., a 5. prosince 1997) bylo konstatováno, že převážná část dlouhodobých úkolů byla úspěšně realizována. Ve spolupráci s obecním úřadem se podařilo získat byty pro tři mladé učitele. Zvýšení počtu žáků ze 142 v roce 1997 na 191 v roce 2000 je důsledkem soustavné práce ředitele školy v oblasti propagace výsledků školy a nabídky atraktivních mimoškolních aktivit.

Škola měla velmi dobré podmínky pro výuku (personální zajištění i materiální podmínky).

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech byla celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Systém řízení školy byl velmi dobrý a v praxi účinný.

Ve sledovaných oblastech nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků, které byly škole přiděleny ze státního rozpočtu.

Na základě sledovaných jevů při hodnocení kvality vzdělávání a řízení byla škola celkově hodnocena jako nadprůměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Skokan
Členové týmu	Jaroslav Richter

V Kutné Hoře dne 16. října 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Jiří Počarovský

.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Nymburk	10.11.2000	032 153/00-5101
Obec Semice	10.11.2000	032 152/00-5101
Rada školy	nebyla zřízena	-----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly podány